

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 343/2014

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')**

Συνεδρίαση της 10^{ης} Νοεμβρίου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Θεόδωρος Ψυχογιός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Αικατερίνη Γρηγορίου, Χριστίνα Διβάνη.

Εισηγήτρια: Ξανθή Μπασάκου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3327.4/79/14/28-7-2014 έγγραφο της Δ/νσης Θαλασσιών Συγκοινωνιών Τμήμα Β' του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου.

Περίληψη ερωτήματος: *Εάν στην έννοια του νέου πλοιοκτήτη της παραγράφου 44 του Παραρτήματος Ι της υπ' αριθμ. πρωτ. 3327.1/57/08/28-11-2008 προκήρυξης μειοδοτικού διαγωνισμού του ΥΝΑ/ΔΘΣ Β' και της παραγράφου 2 του Κεφαλαίου VI της υπ' αριθμ. πρωτ. 3328.1.6.22/01/2009/28-8-2009 συναφθείσας, κατόπιν της προαναφερθείσας προκήρυξης, σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας για την εξυπηρέτηση της δρομολογιακής γραμμής «Κυθήρων-Αντικυθήρων», εμπίπτει και ο εφοπλιστής, έτσι ώστε ο εφοπλιστής να υπεισέλθει στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πλοιοκτήτη και να δύναται να συνεχίσει την εκτέλεση των δρομολογίων με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.*

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδότησε ομοφώνως ως εξής:

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Με το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας δίδεται το ακόλουθο πραγματικό, με βάση το οποίο υποβλήθηκε το εν θέματι ερώτημα, ενόψει των κατωτέρω παρατιθεμένων ή και απλώς μνημονευομένων διατάξεων, των όρων της υπ' αριθμ. 3327.1/57/08/28-11-2008 προκήρυξης του ΥΕΝΑΝΠ/ΚΝΠ/ΔΘΣ Β' και της 28-8-2009

σύμβασης, της υπ' αριθμ. 3703/2010 απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ) και της υπ' αριθμ. 186/2012 πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΣ).

1. Με την υπ' αριθμ. 3327.1/57/08/28-11-2008 απόφαση ΥΕΝΑΝΠ/ΚΝΠ/ΔΘΣ Β' προκηρύχθηκε, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου όγδοου του ν. 2932/2001, ανοικτός, δημόσιος, διεθνής, μειοδοτικός διαγωνισμός για την εξυπηρέτηση δρομολογιακών γραμμών, με σύναψη σύμβασης ή συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας Υπηρεσίας διάρκειας μέχρι δώδεκα (12) ετών, μεταξύ των οποίων και η δρομολογιακή γραμμή «ΚΥΘΗΡΩΝ-ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ».

2. Στο διαγωνισμό που διενεργήθηκε την 26/01/2009, για την κάλυψη των συγκοινωνιακών αναγκών της υπόψη δρομολογιακής γραμμής ανεδείχθη μειοδότη η εταιρεία «Λασιθιωτική Ανώνυμη Ναυτιλιακή Εταιρεία» (Λ.Α.Ν.Ε. Α.Ε.) και μετά τον διενεργηθέντα από το Ελεγκτικό Συνέδριο έλεγχο νομιμότητας, δυνάμει της υπ' αριθ. 158/2009 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου, υπεγράφη η από 28-8-2009 σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, αρχικής ισχύος 36 μηνών, η οποία παρετάθη διαδοχικώς, έως την 28-8-2015.

3. Με την υπ' αριθμ. 2299/16-06-2014 κοινή αίτηση των εταιριών Λ.Α.Ν.Ε. Α.Ε. και «Αιγαίον Πέλαγος Θαλάσσιες Γραμμές Ναυτική Εταιρεία» η ανάδοχος εταιρεία αιτείται, δυνάμει της παράγραφου 2 του Κεφαλαίου VI της καταρτισθείσας με το Ελληνικό Δημόσιο υπ' αριθμ. 3328.1.6.22/01/2009 σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας με την εταιρεία (Λ.Α.Ν.Ε. Α.Ε.), πλοιοκτήτρια του Ε/Γ-Ο/Γ ΒΙΤΣΕΝΤΖΟΣ ΚΟΡΝΑΡΟΣ Ν.Α.Γ.ΝΙΚ.05, όπως εφοπλίσει το ως άνω, υπό πλοιοκτησία της πλοίο στην εταιρεία Αιγαίον Πέλαγος Θαλάσσιες Γραμμές Ν.Ε., η οποία εν συνεχεία θα αναλάβει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εν λόγω σύμβαση.

III. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Με τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 3577/92 του Συμβουλίου (ΕΕ L 364) καθιερώθηκε η αρχή της απελευθέρωσης των θαλασσιών μεταφορών εντός των κρατών-μελών και ορίστηκε ότι από την 1η Ιανουαρίου 1993, εφαρμόζεται η ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών εντός κράτους μέλους (θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ) για τους πλοιοκτήτες της Κοινότητας των οποίων τα σκάφη είναι νηολογημένα σε κράτος μέλος και φέρουν τη σημαία του (άρθρο 1).

2. Στο άρθρο 2 του ανωτέρω Κανονισμού προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

«Για τους σκοπούς του παρόντος Κανονισμού:

1.....

2.....Ως "πλοιοκτήτες της Κοινότητας" νοούνται:

α) οι υπήκοοι κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος σύμφωνα με τη νομοθεσία του και ασκούν ναυτιλιακές δραστηριότητες-

β) οι ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγκατεστημένες σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους και των οποίων ο κύριος τόπος επαγγελματικής δραστηριότητας βρίσκεται, και ο πραγματικός έλεγχος ασκείται, σε κράτος μέλος

ή

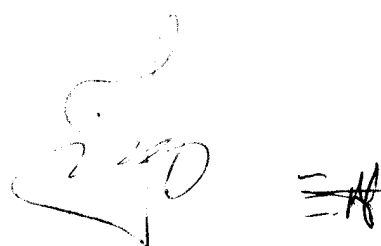
γ) οι υπήκοοι κράτους μέλους που είναι εγκατεστημένοι εκτός Κοινότητας ή οι ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγκατεστημένες εκτός Κοινότητας οι οποίες ελέγχονται από υπηκόους κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι τα σκάφη τους είναι νηολογημένα σε κράτος μέλος και φέρουν τη σημαία του, σύμφωνα με τη νομοθεσία του-

3. Ως "σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας" νοείται μια σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ των αρμόδιων αρχών ενός κράτους μέλους και ενός πλοιοκτήτη της Κοινότητας με σκοπό να παρέχονται στο κοινό επαρκείς υπηρεσίες μεταφορών .....».

3. Στο ν.3816/1958 «περί Κ.Ι.Ν.Δ.» δίδονται οι έννοιες του κυρίου του πλοίου (άρθρο 6), του πλοιοκτήτη (άρθρο 10) και του εφοπλιστή (άρθρο 106). Από τους ως άνω κοινοτικούς ορισμούς, ως πλοιοκτήτης νοείται ο πλοιοκτήτης εκείνος που ασκεί τη ναυτιλιακή δραστηριότητα, με τη συνηθέστερη μορφή της, ήτοι αυτή της θαλάσσιας μεταφοράς προσώπων ή και πραγμάτων και κατά πάγια νομολογία, ως κύριος του πλοίου νοείται ο έχων την κυριότητα επ' αυτού, χωρίς να ασκεί ταυτοχρόνως την ναυτιλιακή δραστηριότητα, ήτοι τον εφοπλισμό του πλοίου, ως πλοιοκτήτης ο κύριος του πλοίου, ο οποίος ασκεί ταυτοχρόνως τη ναυτιλιακή δραστηριότητα, ήτοι την εκμετάλλευση του πλοίου και ως εφοπλιστής αυτός που ασκεί την ναυτιλιακή δραστηριότητα-εκμετάλλευση του πλοίου που ανήκει κατά κυριότητα σε άλλον. Η πλοιοκτησία δηλαδή υποδηλοί κυριότητα και εφοπλισμό, έτσι ώστε όταν τα τελευταία αυτά στοιχεία χωρίζονται να έχουμε αφενός κυριότητα του πλοίου και αφετέρου εφοπλισμό, όχι δε συγχρόνως πλοιοκτησία και εφοπλισμό (Γνωμ.ΝΣΚ 260/2009, ΑΠ 991/1991, ΕΦ. ΠΕΙΡ. 832/2008).

4. Προς εναρμόνιση του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του ανωτέρω Κανονισμού εκδόθηκε ο ν. 2932/2001 «Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές .....» (Α' 145), ο οποίος περιλαμβάνει αντίστοιχες ρυθμίσεις προς αυτές του ως άνω Κανονισμού.

Κατά το άρθρο πρώτο, παρ. 2 του ως άνω νόμου, «ως πλοιοκτήτης στον παρόντα νόμο νοείται το πρόσωπο που ορίζεται στη διάταξη της παραγράφου 2 του

άρθρου 2 του Κανονισμού (Ε.Ο.Κ.) με αριθμ.3577/1992 του Συμβουλίου...». Περαιτέρω, στο άρθρο πέμπτο, παρ. 4 ορίζεται ότι, «σε περίπτωση μεταβολής του προσώπου του πλοιοκτήτη κατά τη διάρκεια της δρομολογιακής περιόδου, ο νέος πλοιοκτήτης συνεχίζει την εκτέλεση των δρομολογίων με τους ίδιους όρους, εφόσον υποβάλλει σχετική δήλωση, συντρέχουν στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου τρίτου και καταθέσει ανάλογη εγγυητική επιστολή».

5. Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της 3327.1/57/08/28-11-2008 Προκήρυξης και συγκεκριμένα στο Κεφάλαιο Ι. (ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ), ορίζεται ότι στους διαγωνισμούς γίνονται δεκτοί πλοιοκτήτες που αυτοί και τα πλοία τους πληρούν τις διατάξεις των άρθρων πρώτου και τρίτου του Ν.2932/2001 και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI, υπ' αριθ. 44 ότι: «Σε περίπτωση που ο πλοιοκτήτης κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου προβεί σε πώληση του πλοίου που εκτελεί το επιδοτούμενο δρομολόγιο και δεν υπάρχει δυνατότητα αντικατάστασης από άλλο πλοίο του ίδιου πλοιοκτήτη, αναλόγων προσόντων και μεταφορικής ικανότητας, ο νέος πλοιοκτήτης δύναται να συνεχίσει την εκτέλεση των δρομολογίων με τους ίδιους όρους, εφόσον υποβληθεί σχετική υπεύθυνη δήλωση αποδοχής και των δύο, συντρέχουν στο πρόσωπο του νέου πλοιοκτήτη οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της παρούσας και κατατεθεί ανάλογη εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης από τον νέο πλοιοκτήτη, μετά από έγκριση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής. Η εγγυητική επιστολή που έχει κατατεθεί από τον πωλητή επιστρέφεται σε αυτόν».

6. Ομοίου περιεχομένου όρος περιλαμβάνεται στη συναφθείσα, κατά τα άνω, σύμβαση δρομολόγησης, στο κεφάλαιο VI παρ. 2 της οποίας προβλέπεται ότι: «Στην περίπτωση που ο πλοιοκτήτης κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου προβεί σε πώληση του πλοίου Ε/Γ-Ο/Γ «ΒΙΤΣΕΝΤΖΟΣ ΚΟΡΝΑΡΟΣ» Ν.Αγ.Νικολάου 05 και δεν υπάρχει δυνατότητα αντικατάστασης από άλλο πλοίο του ίδιου πλοιοκτήτη, αναλόγων προσόντων και μεταφορικής ικανότητας, ο νέος πλοιοκτήτης του παραπάνω πλοίου δύναται να συνεχίσει την εκτέλεση των δρομολογίων με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, εφόσον υποβληθεί σχετική υπεύθυνη δήλωση αποδοχής και των δύο πλοιοκτητών και με την προϋπόθεση ότι αποδέχεται πλήρως τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα σύμβαση. Ο νέος πλοιοκτήτης πριν την υπογραφή της νέας σύμβασης για την συνέχιση της παροχής υπηρεσιών υποχρεούται α) να καταθέσει ανάλογη εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης ύψους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ...και β) να αντικαταστήσει το Ε/Γ-Ο/Γ «ΒΙΤΣΕΝΤΖΟΣ

ΚΟΡΝΑΡΟΣ» Ν. Αγ.Νικολάου 05 ... με πλοίο ηλικίας, ταχύτητας και λοιπών χαρακτηριστικών ....Στην περίπτωση αυτή η εγγυητική επιστολή που έχει κατατεθεί από την εταιρεία «Λ.Α.Ν.Ε.», επιστρέφεται σε αυτήν. Η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης δεν επιστρέφεται στον ανάδοχο και καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου, σε περίπτωση που ο νέος πλοιοκτήτης δεν αναλάβει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της παρούσας Σύμβασης».

7. Στο άρθρο 361 ΑΚ «Ενοχή εκ συμβάσεως», ορίζεται ότι: *«Για τη σύσταση ή αλλοίωση ενοχής με δικαιοπραξία απαιτείται σύμβαση, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά».*

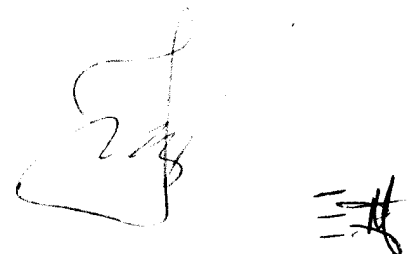
8. Στο άρθρο 79 (Προϋποθέσεις συνάψεως συμβάσεων) του ν. 2362/1995 *«Περί Δημοσίου λογιστικού ...»*, προβλέπεται ότι : *«Συμβάσεις, από τις οποίες δημιουργούνται υποχρεώσεις σε βάρος του Δημοσίου, δεν δύνανται να συνομολογηθούν εάν δεν προβλέπονται από γενικές ή ειδικές διατάξεις, ή δεν συντελούν στην εκπλήρωση των σκοπών του».*

9. Τέλος στο άρθρο 24 παρ. 4 (Συμβάσεις) του π.δ. 118/2007 *«Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου»* (Κ.Π.Δ.), οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται συμπληρωματικά σύμφωνα με το άρθρο όγδοο, παρ. 13 του ν.2932/2001, ορίζεται ότι *«Σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις, εφόσον συμφωνήσουν προς τούτο και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση προβλέπεται από συμβατικό όρο, μπορεί να τροποποιείται η σύμβαση, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου. Η απόφαση της διοίκησης με την οποία συναινεί στην τροποποίηση, δύναται να προσβληθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον».*

IV. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από το συνδυασμό των προαναφερθεισών διατάξεων, ερμηνευομένων αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

1. Η προκήρυξη του διαγωνισμού, ο οποίος διενεργείται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου όγδοου του ν. 2932/2001, έχει τον χαρακτήρα κανονιστικής διοικητικής πράξεως και οι όροι αυτής οι οποίοι αποτελούν όρους της σύμβασης, καθορίζουν τον τρόπο συνάψεώς της και το ειδικό νομικό πλαίσιο υλοποίησής της και ρυθμίζουν κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στην παροχή των υπηρεσιών αυτών, δεσμεύουν δε τόσο το Δημόσιο όσο και τους διαγωνιζόμενους (βλ. ΝΣΚ 51/2014, 306/2012, 34/2010, 190/2010, 279/2008, 413/2008, ΣτΕ 3760/1992, 2772/1986, 2992/1983), οι οποίοι από και δια της καταρτίσεως της σχετικής σύμβασης υποχρεούνται σε εκτέλεσή της σύμφωνα με τους εν λόγω όρους.

2. Η αρχή της ελευθερίας σύναψης, τροποποίησης ή και κατάργησης των συμβάσεων, που καθιερώνεται στο άρθρο 361 του ΑΚ και θεμελιώνεται στο άρθρο 5 του Συντάγματος, ως έκφραση της οικονομικής ελευθερίας του ατόμου, δεν διέπει αντιστοίχως τη βούληση του διοικητικού οργάνου κατά την έκδοση διοικητικών πράξεων ή τη σύναψη συμβάσεων. Κατ'επέκταση, η συναλλακτική δράση της διοίκησης δεν εκδηλώνεται ελευθέρως, αλλά υπακούει στην τήρηση των γενικών ή ειδικών περί αυτής διατάξεων, ειδικώς δε η σύναψη διοικητικών συμβάσεων υπόκειται κατά κανόνα σε εξαιρετικό νομικό καθεστώς του διοικητικού δικαίου, το οποίο επιβάλλει και την τήρηση των συμφωνηθέντων (βλ. ΟΛΝΣΚ 268, 269/2009).

Η δράση της Διοίκησης διέπεται συνεπώς από την αρχή της νομιμότητας, αρχή η οποία δεν καταλαμβάνει μόνο την έκδοση διοικητικών πράξεων, αλλά επεκτείνεται και στη συμβατική δράση της Διοίκησης, υπό την έννοια ότι η δυνατότητα για τη σύναψη σύμβασης πρέπει να προβλέπεται από γενικές ή ειδικές διατάξεις και οι συναπτόμενες συμβάσεις πρέπει να συντελούν στην εκπλήρωση δημοσίου σκοπού. Υπό την προεκτεθείσα έννοια η αρχή της νομιμότητας επεκτείνεται και στο περιεχόμενο των συναπτόμενων διοικητικών συμβάσεων (βλ. ΓνΝΣΚ 188/2001, 374/2012 με τις εκεί παρατιθέμενες Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ και δικαστικές αποφάσεις). Τούτο βεβαίως συνάγεται ευθέως από τη διάταξη του άρθρου 79 του Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού ο οποίος διέπει και την υπόψη σύμβαση, όπως προβλέπεται στην ανωτέρω Προκήρυξη.

3. Από τις διατάξεις που διέπουν την παρούσα σύμβαση, το κανονιστικό και συμβατικό πλαίσιο αυτής και ιδίως εκείνες που ρυθμίζουν το δικαίωμα συμμετοχής στους μειοδοτικούς διαγωνισμούς του άρθρου όγδοου παρ.5 του ν.2932/2001 και τη, διαρκούσης της συμβάσεως, δυνατότητα πώλησης του δρομολογηθέντος πλοίου, δεν προβλέπεται ούτε η δυνατότητα συμμετοχής εφοπλιστών στους διαγωνισμούς αυτούς, ούτε η δυνατότητα παραχωρήσεως του εφοπλισμού του πλοίου από τον ανάδοχο πλοιοκτήτη, αντιστοίχως κατά τη διάρκεια της συμβάσεως.

4. Η παραχώρηση του εφοπλισμού του πλοίου από τον αντισυμβαλλόμενο πλοιοκτήτη σε εφοπλιστή, έτσι ώστε τη σύμβαση να αναλάβει ο τελευταίος, κατ'αναλογία προς την επιτρεπόμενη πώληση του πλοίου, θα συνεπαγόταν την *fe facto* ανεπίτρεπτη εισαγωγή μη προβλεπόμενου συμβατικού όρου. Περαιτέρω, τυχόν τροποποίηση της σύμβασης με την επέκταση του συμβατικού όρου και στη δυνατότητα παραχώρησης του εφοπλισμού, αποτελεί εκ των υστέρων μεταβολή και τροποποίηση ουσιώδους όρου της, που δεν ήταν γνωστή στο σύνολο των διαγωνιζομένων κατά την υποβολή της προσφοράς τους και δεν αποτέλεσε τη βάση της διαδικασίας ανάδειξης

αναδόχου, καθ' υπέρβαση του κανονιστικού πλαισίου που στις δημόσιες συμβάσεις διέπεται αυστηρά από τις αρχές της τυπικότητας και διαφάνειας (πρβλ. Αποφάσεις ΕΣ Τμ. Μείζ.-Επταμ.3998/2013, 3009/2012, 3205, 3030/2011), με αποτέλεσμα την παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και ευκαιρίας πρόσβασης των ενδιαφερομένων.

5. Σημειώνεται ότι εν προκειμένω δεν υφίσταται ομοιότης προς την περίπτωση που κρίθηκε με την επικαλούμενη από την ερωτώσα υπηρεσία υπ' αριθμ. 3703/2010 απόφαση του ΣΤΕ, καθόσον στην εν λόγω περίπτωση η συμμετοχή των εφοπλιστών στη διαγωνιστική διαδικασία προβλεπόταν εξ' αρχής από την οικεία προκήρυξη και με την ως άνω απόφαση επιλύθηκε ζήτημα που αφορούσε την πληρότητα των δικαιολογητικών συμμετοχής τους.

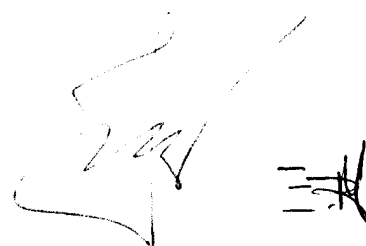
Επίσης στις διαγωνιστικές διαδικασίες που ελέγχθηκαν με την υπ' αριθμ. 186/2012 Πράξη του ΕΣ, την οποία, επίσης, επικαλείται η ερωτώσα υπηρεσία, δίδεται ότι οι εταιρείες που συμμετείχαν στη διαγωνιστική διαδικασία για σύναψη συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας μπορούσαν, σύμφωνα με την οικεία προκήρυξη, να είναι εφοπλιστριες. Το ζήτημα δε που επιλύθηκε ήταν η αναδιατύπωση σχετικού όρου των συμβάσεων αυτών, κατά τον οποίο οι συμβαλλόμενες εφοπλιστριες εταιρείες, εφέροντο και ως εν δυνάμει πωλήτριες των πλοίων που εκμεταλλεύοντο.

Συνεπώς, τα ανωτέρω γενόμενα δεκτά στην παρούσα δεν αναιρούνται, ιδίως ενόψει των όσων εκτέθηκαν στην παράγραφο ΙΙΙ.4. ούτε εκ των κριθέντων από την απόφαση του ΣΤΕ και την πράξη του ΕΣ, ούτε εκ του γεγονότος ότι επήλθε τροποποίηση του περιεχομένου των μετέπειτα της προκείμενης, προκηρύξεων, με την παροχή δικαιώματος συμμετοχής στους διαγωνισμούς του ν.2932/2001 και εφοπλιστών και τούτο αναξάρτητα από το γεγονός αν η τροποποίηση έγινε σε υλοποίηση του διαμορφωθέντος νομολογιακού πλαισίου, όπως δίδεται από την ερωτώσα υπηρεσία, ή κατά την κυριαρχική βούληση της Διοίκησης.

6. Τέλος τροποποίηση της σύμβασης κατ' άρθρο 24 παρ.4 π.δ/τος 118/2007 δεν είναι δυνατή, αφού ως προϋπόθεση τίθεται, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα τροποποίησης να προβλέπεται από συμβατικό όρο, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω.

V. ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ενόψει των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι, στην έννοια του νέου πλοιοκτήτη της παραγράφου 44 του Παραρτήματος Ι της υπ' αριθμ. πρωτ. 3327.1/57/08/28-11-2008 απόφασης ΥΝΑ/ΔΘΣ Β' «Προκήρυξη και επανάληψη Μειοδοτικού Διαγωνισμού για την Εξυπηρέτηση Δρομολογιακών Γραμμών με σύναψη

Σύμβασης ή Συμβάσεων Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας Διάρκειας μέχρι δώδεκα (12) ετών» και της παράγραφου 2 του Κεφαλαίου VI της υπ' αριθμ. 3328.1.6.22/01/2009/28-8-2009 συναφθείσας, κατόπιν της προαναφερθείσας προκήρυξης, σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας για την εξυπηρέτηση της δρομολογιακής γραμμής «Κυθήρων-Αντικυθήρων», δεν εμπίπτει και ο εφοπλιστής και, επομένως, δεν μπορεί να υπεισέλθει στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πλοιοκτήτη και να συνεχίσει την εκτέλεση των δρομολογίων με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

Θεωρήθηκε
Αθήνα, 14-11-2014
Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η εισηγήτρια

Ξανθή Μπασάκου
Πάρεδρος ΝΣΚ